

Unglinge- og Bigestoreninger og endelig til Børnegudstjenester. I lige Maade har den grundtvigiske Retning opført sine Forsamlingshuse, og saa vidt jeg ved, blive disse Huse ogsaa benyttede i samme Retning som den indre Missions Missionshuse, og naar det er Tilfældet, forekommer det mig ikke, at der er nogen særlig overvældende Trang tilstede til den Udvidelse, der forlanges paa dette Lovforslag, i ethvert Fald ikke i den Grad som tidligere. Nu ser jeg vel, at Flertallet udtaler i Betænkningen, at for saa vidt man vedblivende vilde søge at holde Kirkerne lukkede for denne Lægmandsvirksomhed, nærmede det Frygt for, at denne Lægmandsforkyndelse, særlig den, der fremkommer fra den indre Mission, mere og mere vilde komme til at glide over i det sekteriske. Jeg maa for mit Vedkommende sige, at jeg deler ingenlunde denne Frygt. Med den udmærkede Organisation og Ledelse, hvorunder den indre Mission virker og har virket, tror jeg heller ikke, man er berettiget til at nære en saadan Frygt. Vel kan der fremkomme Mangler, Ufuldkommenheder eller Stævheder, hvad man vil, ved denne Lægmandsforkyndelse, men een Ting tror jeg dog med Rette at kunne paasta, og det er, at den indre Mission med al sin Forkyndelse, ogsaa ved denne Lægmandsforkyndelse, har sat som sit højeste Maal, sin højeste Opgave at være i Overensstemmelse med det Guds Ord, som siger: Den, som taler i Menigheden, har ogsaa Guds Ord. Og naar jeg er overbevist herom, føler jeg mig ogsaa opfordret til — dog paa en saa hensynsfuld Maade, som jeg kan det — at nedlægge en bestemt Indsigelse mod denne Flertallets Udtalelse — jeg vil ikke sige, at den er en Sigelse. Naar jeg dernæst ser paa de af Flertallet stillede Ændringsforslag, finder jeg, at nogle af disse ere af en saadan Bestaafenhed, at jeg for mit Vedkommende absolut maa tage Afstand fra dem. Det første Ændringsforslag skal jeg ikke omtale, det indeholder jo ikke noget, der er forfælskeligt fra det nu bestaaende, men derimod indeholder Nr. 2 og 3 noget væsentlig nyt. Man vil ganske sikkert indrømme, at det vilde give en gennemgribende Forandring i de nu bestaaende Forhold, hvis disse Forslag gik igennem. I Loven af 25de Marts 1872 § 5 bestemmes det, at et Flertal af en Sognemenighed har den Ret, ved at indgive en skriftlig Begæring til Sognepræsten, at saa Kirken aabnet for en fremmed Præsts Forkyndelse. Nu hørte jeg nylig den ærede Ordfører udtale, at dette skete paa den Maade, at en mindre Areds af kirkelig interesserede henvendte sig til andre med en saadan Adresse, og der vilde

herved komme noget frem, der var usandt. Ja, jeg kan for mit Vedkommende indrømme, at der kan være noget riigtigt deri. Men jeg indser ikke, af hvilken Grund det samme ikke skulde kunne ske, naar man gik ned til et saa lille Tal som 10 Medlemmer. Der er jo slet ikke noget til Hinder for, at en eller to kirkeligt interesserede henvendte sig til 8 andre og fik deres Underskrift paa en saadan Adresse, og saa gik det jo affurat paa samme Maade. Nu ser jeg vel, at Flertallet endvidere har udtalt i Betænkningen, at det tror ikke, at denne Paragraph vil faa nogen videre Anvendelse, da enhver Præst i Folkekirken, der opfatter sin Stilling korrekt, vil være særdeles lydhør over for Røster fra Menigheden om at faa en anden Præst at høre i deres Sognkirke end deres egen. Jeg tillader mig nu at have en Mening, der er modsat denne. Jeg tror ganske sikkert, at dette ikke vil blive til nogen virkelig Gavn og Nytte. Jeg tror, at mange Præster ikke vilde være saa særdeles glade ved denne Foranstaltning. Lad os sætte, at der staar en virkelig levende og troende Præst i Menigheden med et virkelig Arbejde i Menigheden. Han har erhvervet sig Menighedens Tillid og Menighedens Ærlighed — jeg tror ikke, han vilde være saa særdeles glad ved hver eller maaste hver anden Søndag Eftermiddag at se en anden Præst i sin Kirke, der maaste docerede en Forkyndelse, som var noget forfælskeligt fra hans eget Vidnesbyrd. Jeg tror i alt Fald ikke, at et saadant Forhold vilde være vel sikket til at styrke Tillidsforholdet og Ærlighedsforholdet mellem Præst og Menighed. Af de samme Grunde har jeg lignende Betænkneligheder ved Ændringsforslaget under Nr. 3. Dette Ændringsforslag har kun føjet et eneste Ord til den nuværende Paragraph i Loven af 25de Marts 1872, men dette bevirker en meget stor Væsenforskel. De nuværende Bestemmelser ere jo saaledes, at Sognebaandsløserne have Ret til at lade den Præst, til hvem de have løst Sognebaand, forrette alle de kirkelige Handlinger i deres egen Sognkirke, og det er ganske naturligt og ganske rigtigt, at de have denne Ret. Men denne Ret vil man nu udvide til ogsaa at gælde almindelig Gudstjeneste eller til at holde Prædiken. Jeg tror, at der er affurat det samme Forhold til Stede som ved det andet Ændringsforslag. En ganske enkelt Sognebaandsløser var jo paa den Maade i Stand til at fremtvinge Kirkens Aabning imod Præstens Ønske, og det, tror jeg dog, man vil indrømme, er for stor en Ret at tillægge en enkelt Mand (Ordføreren [M. Nielsen]): Det kan han efter